

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D., a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D., a Mgr. Filipa Skřivana v právní věci

žalobce: **Fulmer GmbH. Magyarországi Fióktelepe**
sídlem Vörösmarty út 2438 hrsz., 2336 Dunavarsány, Maďarsko
zastoupen JUDr. Petrem Mrázkem, advokátem
sídlem Pod Klaudiánkou 271/4a, Praha 4

proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**
sídlem Květná 15, Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované spočívajícím ve zveřejnění informací pod záznamem ref. č. 23-000472-SZPI-CZ dne 28. 7. 2023 na webových stránkách www.potravinynapranyri.cz, o potravině „Deluxe ACACIA HONEY With Honeycomb, Akátový med s pláství, květový“, jež spočívají ve sdělení, že ačkoliv byl med označen jako „akátový“, laboratorní analýza prokázala, že med byl jiného botanického původu, a údajích o místě kontroly, datu minimální trvanlivosti, obalu, množství výrobku v balení, zemi původu a datu odběru vzorku,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Státní zemědělská a potravinářská inspekce, inspektorát v Olomouci (dále jen „inspektorát“) odebrala dne 28. 2. 2023 v provozovně společnosti Lidl Česká republika v.o.s. (dále jen „kontrolovaná osoba“) vzorek medu. Na základě laboratorního testování inspektorát učinil kontrolní zjištění, že med nesplňuje podmínky pro označení botanickým původem „akátový“. Na podkladě kontrolního zjištění žalovaná dne 28. 7. 2023 zveřejnila na svých internetových stránkách www.potravinynapranyri.cz záznam ref. č. 23-000472-SZPI-CZ, kterým informovala o tom, že med byl označen jako „akátový“, laboratorní analýza však prokázala, že med byl jiného botanického původu. V záznamu je uvedeno „*Místo kontroly: Lidl Česká republika v.o.s., „LIDL“, Šternberk (Nádražní 2445/33, 785 01 Šternberk)“*“, „*Země původu: Maďarsko*“ a je zde vyobrazena sklenice s popisem „*Deluxe ACACIA HONEY With Honeycomb 500g*“.
2. Žalobce je výrobcem medu a žalobou na ochranu před nezákonným zásahem se u zdejšího soudu domáhá toho, aby soud žalované uložil povinnost dotčený záznam odstranit. Podle žalobce je zveřejněná informace nepravdivá, neboť med splňuje podmínky pro označení jako „akátový“.

Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

II. Dosavadní průběh řízení

3. Zdejší soud žalobu věcně projednal a zamítl rozsudkem ze dne 26. 4. 2024, čj. 62 A 81/2023-584. Z hlediska aktivní procesní legitimace vycházel z toho, že není podstatné, že žalobce není kontrolovaná osoba, nýbrž výrobce a dodavatel potravin, které se informace týká. Žalobce totiž prokázal, že lze dovodit, kdo je výrobcem potravin, i když nebyl v záznamu přímo uveden. Doložil e-mailovou komunikaci s obchodním partnerem požadujícím po žalobci vysvětlení stran napadeného záznamu. Lze tedy mít za to, že přinejmenším v dotčených obchodních kruzích je možné spojitost mezi dotčeným medem a žalobcem vysledovat. Také není vyloučeno, že i spotřebitelé mohou na základě zveřejněné fotografie konkrétní med rozpoznat a při nákupu se mu vyhnout. To, že není žalobce v záznamu jmenovitě uveden, tedy neznamená, že by záznam vůči němu nemohl mít povahu nezákonného zásahu.
4. S tímto hodnocením se ovšem neztotožnil Nejvyšší správní soud, který uvedený rozsudek zrušil rozsudkem ze dne 3. 9. 2024, č. j. 10 As 100/2024-98. Kasační soud připustil, že žalobce jako výrobce a dodavatel medu by teoreticky mohl být úkonem žalované přímo zkrácen na svých právech. K tomu by došlo primárně v situaci, v níž by ze záznamu na webových stránkách bylo patrné, že výrobcem medu je právě žalobce. To však ze zveřejněné informace dovodit nelze. Za dostatečně konkrétní nepovažoval kasační soud ani tvrzení, že spotřebitelé by mohli na základě zveřejněné fotografie konkrétní med rozpoznat a při nákupu se mu vyhnout. Zdejší soud totiž ani nezjišťoval, zda med ve stejném charakteristickém balení prodává žalobce na českém trhu i sám pod svou značkou, případně ho dodává jiným obchodním řetězcům. Není tedy zřejmé, jak by spotřebitelé mohli rozpoznat, že jde o med vyráběný právě žalobcem. Pokud by se mělo jednat o nezákonný zásah namířený přímo proti žalobci a zkracující jej přímo na jeho právech, muselo by být již ze samotné zveřejněné informace široké veřejnosti zřejmé, že výrobcem medu je právě žalobce. Samo o sobě nepostačí, že spojitost mezi dotčeným medem a žalobcem je možno vysledovat v příslušných obchodních kruzích.

III. Vyjádření žalobce

5. Po vrácení věci dal zdejší soud žalobci prostor k tomu, aby na aktuální procesní situaci reagoval. Žalobce se vyjádřil dne 26. 9. 2024 a poté dne 4. 10. 2024. Podle žalobce přímé dotčení práv nelze zúžit pouze na to, zda zveřejněná informace umožňovala široké veřejnosti identifikaci žalobce coby výrobce. Již zveřejněná fotografie s uvedením země původu Maďarsko žalobce jako výrobce jednoznačně identifikuje, neboť med je v tomto nezaměnitelném obalu uváděn na trh po dobu deseti let a žalobce je navíc na evropském trhu v zásadě jediným výrobcem a dodavatelem akátového medu s pláství. Ve stejném balení dodává žalobce ve sta tisícových ročních objemech stejný výrobek společností patřícím pod skupinu Lidl v celé Evropě (to dokládá čestným prohlášením ředitele závodu) i řadě dalších zákazníků v Evropské Unii (v Itálii, Polsku, Belgii), i mimo ni (USA, SAE, Japonsko...). Mezi zákazníky i odbornou veřejností je dobře známo, že výrobek v této skleněné dóze je pro žalobce specifický.
6. Nelze pominout ani to, že existují platformy, které zachycují a předávají informace o rizicích spojených s potravinami. Navíc zveřejněná informace deklaruje „závadu“ potravin, která se vztahuje k fázi výroby, tedy je nepochybně spojena s výrobcem a jeho činností.

7. Žalobce dále upozorňuje, že se na něj jako provozovatele ve smyslu čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/625 ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin (dále jen „nařízení o úředních kontrolách“), vztahují povinnosti dle unijního práva, jejichž řádné plnění je zveřejněním informace zpochybněno. Nelze proto obhájit závěr, že by práva žalobce nebyla dotčena.
8. Článek 8 odst. 5 nařízení o úředních kontrolách dává dotčenému provozovateli právo, aby byl o rozsahu zveřejněných informací informován předem a mohl se k nim vyjádřit. Podle čl. 11 odst. 2 téhož nařízení je dotčený provozovatel oprávněn žádat stažení zveřejněné informace či její opravu. Článek 7 nařízení o úředních kontrolách upravuje právo na opravný prostředek. Není relevantní, zda je provozovatel dotčen přímo nebo nepřímo. Výklad, který by znemožňoval se uvedených práv dovolat, je dle žalobce v rozporu s unijním právem. Protože záznam zveřejnila žalovaná jako orgán státní správy při výkonu veřejné moci, je přípustná pouze obrana v režimu správního soudnictví, soudní obrana cestou civilní žaloby je vyloučena.
9. Pokud by soud dospěl k názoru, že žalobce jako výrobce není dle českých předpisů aktivně legitimován k podání žaloby, navrhuje žalobce, aby soud položil Soudnímu dvoru Evropské unie předběžné otázky za účelem objasnění, zda výrobce, který není jako výrobce uveden na obalu potravin, má právo vyjádřit se k informacím o výsledku úřední kontroly, jakož i právo, aby jeho připomínky byly příslušným orgánem zohledněny před tímto zveřejněním či aby byly zveřejněny či zpřístupněny spolu se zveřejněním či jiným zpřístupněním informací, a zda má právo na soudní ochranu ve věci zveřejnění informace o výsledku úřední kontroly.

IV. Hodnocení soudu

10. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), platí, že *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
11. Podmínkou aktivní procesní legitimace k podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem je myslitelné tvrzení, že určitá osoba byla zásahem, pokynem či donucením přímo zkrácena na svých právech. Nedostatek aktivní procesní legitimace vede k odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
12. K otázce aktivní procesní legitimace v nynější věci se vyjádřil Nejvyšší správní soud v odkazovaném zrušujícím rozsudku ze dne 3. 9. 2024, č. j. 10 As 100/2024-98. Východiska zdejšího soudu, že žalobce mohl být identifikován coby výrobce među v obchodních kruzích a nelze vyloučit, že jej mohou identifikovat jako výrobce i někteří spotřebitelé, byla pro kasační soud z hlediska aktivní procesní legitimace nedostatečná. Naopak, kasační soud formuloval jednoznačný závěr, že žalobce by mohl být zveřejněným záznamem přímo dotčen na svých právech pouze tehdy, pokud by přímo ze záznamu na webových stránkách bylo patrné, popř. již ze samotné zveřejněné informace by bylo široké veřejnosti zřejmé, že výrobcem među je právě žalobce, např. proto, že by žalobce med ve stejném

charakteristickém balení prodával na českém trhu i sám pod svou značkou, případně ho dodával jiným obchodním řetězcům.

13. Na tomto místě je třeba zdůraznit, že zdejší soud je po zrušení prvního rozsudku závěry vyslovenými Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku vázán (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Nynější polemika žalobce s uvedenými závěry na tom nemůže nic změnit. Pokud tedy žalobce z hlediska své aktivní procesní legitimace zpochybňuje podmínku „přímého“ dotčení svých práv, upozorňuje na určitelnost výrobce vyobrazeného medu v obchodních kruzích (včetně platform pro zveřejňování informací o potravinách) nebo odkazuje na skutečnosti vyplývající ze spisového materiálu již v době rozhodování kasačního soudu (tu zejména skutečnost, že žalobce dodává med ve stejném obalu společností ze skupiny Lidl ve velkém objemu po celé Evropě), není nutné se těmito úvahám blíže věnovat, neboť z hlediska hodnocení věci nemohou být pro zdejší soud nijak relevantní.
14. Tvrzení, že mezi zákazníky je dobře známo, že výrobek v této skleněné dóze je specifický právě pro žalobce, není ničím prokázáno, a zůstává toliko v rovině tvrzení. Ke spojení žalobce s vyobrazeným záznamem z hlediska spotřebitele bez dalšího nepostačuje ani skutečnost, že žalobce je dle svých tvrzení jediným evropským výrobcem a dodavatelem akátového medu s pláství.
15. K argumentaci žalobce unijním právem zdejší soud předesílá, že každý soud členských států (včetně Nejvyššího správního soudu) při svém rozhodování vedle vnitrostátního práva uplatňuje též právo Evropské unie. Pokud by tedy byla pro hodnocení věci relevantní odkazovaná ustanovení nařízení o úředních kontrolách, kasační soud by k nim jistě při svém rozhodování přihlédl.
16. Věcně lze k této problematice dodat, že žalobce jako výrobce medu splňuje definici „provozovatele“ dle čl. 3 bodu 29 nařízení o úředních kontrolách. Podle čl. 8 odst. 5 nařízení o úředních kontrolách mohou příslušné orgány zveřejnit nebo jinak veřejnosti zpřístupnit informace o výsledku *úředních kontrol týkajících se jednotlivých provozovatelů*. Dotčený provozovatel má právo se k informacím vyjádřit před jejich zveřejněním nebo zpřístupněním, se zohledněním naléhavosti situace, a zveřejněné informace musí zohlednit připomínky vyjádřené *dotčeným provozovatelem* nebo být zveřejněny či zpřístupněny společně s takovými připomínkami. Uvedená ustanovení cílí na *jednotlivé provozovatele dotčené úřední kontrolou*. Takovým dotčeným provozovatelem je v nynějším případě primárně společnost Lidl Česká republika v.o.s., u níž byla úřední kontrola provedena. *A priori* sice nelze vyloučit ani dotčení jiných osob. Dané ustanovení ovšem dle zdejšího soudu nelze vykládat tak, že daná práva jsou zaručena každému, kdo byl nějakým způsobem zapojen v produkčním či distribučním řetězci potravin, která byla předmětem kontroly. Nehledě na to, že prakticky nemusí být kontrolnímu orgánu takové osoby známy (a to například ani výrobce, pokud není uveden na obalu ani související dokumentaci), pak by technicky ani daná práva nebylo možné zaručit. Uvedené ustanovení tedy žalobci v jeho situaci žádná práva negarantuje. Jen pro úplnost lze doplnit, že v nynější věci žalovaná umožnila žalobci vyjádřit se ke zveřejněnému záznamu (třebaže *ex post*) a připomínky zohlednila (třebaže jim nevyhověla). Žalobce se pak v žalobě ani náznakem nedomáhá zveřejnění jakéhokoliv svého stanoviska spolu s napadeným záznamem.
17. Dle čl. 11 odst. 2 nařízení o úředních kontrolách *příslušné orgány stanoví postupy s cílem zajistit, aby veškeré nepřesnosti v informacích zpřístupněných veřejnosti byly náležitě opraveny*. Shodu s prvopisem potvrzuje: R. L.

Jedná se o organizační ustanovení, které dotčeným provozovatelům přímo žádné subjektivní právo nezakládá. Právo na opravný prostředek dle čl. 7 pak přísluší fyzickým nebo právnickým osobám *proti rozhodnutím přijatým příslušnými orgány v souladu s článkem 55, čl. 66 odst. 3 a 6, článkem 67, čl. 137 odst. 3 písm. b) a čl. 138 odst. 1 a 2*. Napadené zveřejnění záznamu do tohoto výčtu nespadá.

18. Ze všech uvedených důvodů, a především s ohledem na to, že ani Nejvyšší správní soud při svém rozhodování předchozím zrušovacím rozsudkem ze dne 3. 9. 2024, č. j. 10 As 100/2024-98, nedovodil žádnou výkladovou nejasnost žalobcem akcentovaných ustanovení nařízení o úředních kontrolách, ani je nevyložil ve prospěch žalobce tak, jak nyní žalobce požaduje, zdejší soud dovozuje, že z daných ustanovení nařízení o úředních kontrolách neplyne taková výkladová nejasnost, která by mohla ovlivnit hodnocení věci ve prospěch žalobce, a tudíž ani není důvod předkládat Soudnímu dvoru Evropské unie předběžné otázky, jak žalobce navrhuje.

V. Závěr a náklady řízení

19. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou*. Ze shora uvedených důvodů zdejší soud, vázán právním názorem kasačního soudu, žalobu odmítl podle tohoto ustanovení. Z žaloby ani po jejím doplnění nijak neplyne, že by ze záznamu na webových stránkách mohlo být patrné či široké veřejnosti zřejmé, že výrobcem medu je právě žalobce, a tedy že by se zveřejnění záznamu přímo dotýkalo žalobcových práv.
20. O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 7. listopadu 2024

David Raus v.r.
předseda senátu